1893 - 1963

70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 216. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ЛИСТОПАДА 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 13, 1963 No. 216. VOL. LXX.

БРАЗИЛІЯ СУМНІВАЄТЬСЯ У ВАРТОСТІ СОЮЗУ ДЛЯ ПОСТУПУ

ПРЕЗИДЕНТ ГУЛЯРТ ЗАКЛИКАЄ ДО САМОДОПОМОГИ, НЕХТУЮЧИ ЗДА

Сан Павльо, Бразилія. — Тут почалися наради делеґатів всіх латинських американських держав, що є членами Союзу для Поступу і бразилійський президент Жван Гулярт виголосив привітальну промову, в якій сумнівався в тому, чи має якусь вартість так званий Союз для Поступу для того, щоб економічно піднести країни Південної Америки. Президент Ґулярт тільки один раз згадав Союз для Поступу, а про ЗДА, які той Союз покликали до життя, навіть не згадав. Президент Кеннеді запропонував був Союз для Поступу, який мав тривати 10 років, і який за допомогою $20 000 000 000 мав причинитися до того, щоб в лалатинських американських країнах скріпилась економіка та щоб збільшилася життьова стопа населення і поширилася якнайбільше освіта. Але зате латинські держави Південної і Середущої Америки мали б змагати до демократичної форми влади і до справедливішого розподілу багатства. Ґулярт зіґнорував американський плян Союзу для Поступу і говорив у своїй промові про те, що Південна Америка мусить змагати до того, щоб якнайбільше збільшити торгівлю із рештою світу. Брак торгівлі, казав Ґулярт, спричиняє те, що економіка в країнах Латинської Америки, є недокровна. Вона мусить імпортувати товари, бо їх потребує, але не вивозить своїх сирівців, і тому не можна втримати на висоті валют, які втрачають вартість внаслідок великого державного дефіциту. Треба збільшити експорт, казав Ґулярт делеатам із 20 держав, також із ЗДА, яких очолює підсекретар в Державному Департаменті Аверелл Гарриман. Після привітальної промови Ґулярта Гарриман бачився з Ґулярном та приязно з ним конферував, але з кіл американської делеґації приватно заявляють, що промова бразилійського президента не може подобатися представникам ЗДА. На думку Ґулярта Південна Америка є жертвою свого поділу і спільної слабости. Він казав, що „ми не можемо бути архіпеляґом держав, відділених від себе морями наших власних труднощів Ми мусило вже від сьогодні представляти спосний фронт у спільній обороні своїх інтересів". Ґулярт закликав відкинути бар'єри середнєвічного рільничого февдалізму та всяких привілеїв, які здушують змагання до розвитку промисловости. Тепер існує такий стан, що кожна латинська країна старається на власну руку рятувати себе, коли докучає їй великий державний дефіцит, або коли необхідно треба фондів із закордонних країн. Представники Бразилії вже тиждень тому заявляли, що вони не погоджуються на те, щоб при Союзі для Поступу зорганізувати окремий Координаційний Комітет, в якому могли б делеґати латинських країн висловлювати свої побажання, хоч і не мали б контролі над розподілом фондів цієї допомогової організації. Конференція делеґатів латинських держав, що є членами Союзу для Поступу, триватиме цілий тиждень. На її голову вибрали бразилійського міністра фінансів Карльоса Сарвальоса Пінта.

Айзенгавер про можливість Ніксонової кандидатури в 1964 році

Ню Йорк. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер, обговорюючи перший том своїх спогадів „Мандат на зміну. 1953-1956 в Білому Домі", заявив, що коли зайдуть труднощі на Республіканській Номінаційній Конвенції у Сан Франціско в липні 1964-го році, то тоді Конвенція може звернутися до колишнього віце-призидента Ричарда М. Ніксона і найменувати його на республіканського кандидата. Айзенгавер уважає Ніксона за такого, який має всі кваліфікації на становище президента, і при тому є енерґійною людиною. Айзенгавер дивується, чому деякі виборці заявляють, що вони є за „Ґолдвотера тому, що він є консерватистом". Айзенгавер гадає, ща ті люди не розуміють слова „консерватист". Колишній президент дивується, чому деякі рецензенти написали що Айзенгавер „захолодно пише у своїх споминах про Ніксона". Айзенгавер не може зрозуміти, чому дехто може так думати, бо він минулого року їздив до Каліфорнії, щоб із Ніксоном побачитися, і пізніше з найбільшим признанням висловився про колишнього віце-президента, і все ж таки дехто пише про холод у відношенні до Ніксона. Ніксон на пресовій Конференції в Ню Йорку заявив 11-го листопада, що він не буде кандидувати, бо хоче служити своїй партії конструктивною критикою. Ніксон не вірить, щоб Номінаційна Конвенція Республіканців зайшла в сліпий кут і не могла вибрати кандидата.

Помер Степан Липа, учасник Визвольних Змагань

Байон, 7 листопада. — Після короткої недуги помер тут Степан Липа, учасник українських визвольних змагань, та довголітній громадський та союзовий діяч Байону. Покійний Степан Липа народився в Кніселі, на Західній Україні і після першої світової війни, під час якої боровся за волю України, виміґрував він у 1921 році до ЗДА. Поселився він у Байоні і тут заложив собі кушнірську робітню. Він був членом та контрольором 213 відділу УНСоюзу, Б-тва св. Архангела Михаїла, і парохіянином та членом хору церкви св. Софії в Байоні. Покійний полишив у смутку дружину Анну з дому Дейнеку та сестру Таню замужну Задорецьку. Похорони цього довголітнього союзовця відбулися в суботу, 9 листопада і тіло його спочило на цвинтарі „Крест Говен" у Кліфтоні, Н. Дж.

В АМЕРИЦІ

● **Колишній** президент Банку Федеральної Резерви в Ню Йорку Аллен Справл заявив, що коли Конґрес цього року не ухвалить законопроєкт про зменшення федеральних податків, то настане небезпечна ситуація для доляра, бо нічого не робиться в тому напрямі, щоб зменшити великий платничий дефіцит із закордоном. Справл є тепер директором банку в Сан Франсіско. На його думку мусить бути тісна згода між монетарною і фіскальною політикою.

● **Шість членів** кабінету президента Кеннеді полетять до Японії, щоб взяти участь в Американсько - Японському Комітеті, який займається торговельними й економічними справами. Засідання цього Комітету відбудеться від 25-го до 27-го листопада в Токіо. Полетять до Японії державний секретар Дін Раск, секретар скарбу Даґлес Діллон, секр. внутрішніх справ Стюарт Л. Юдолл, рільництва — Орвіл Л. Фрімен, торгівлі — Лютер Годжес і праці — Віллард Вірц та голова Президентової Ради Торговельних Дорадникіс Волтер В. Геллер.

Американський нарід вшанував пам'ять своїх поляглих героїв

Вашинґтон. — В дні 11-го листопада американський нарід вшанував пам'ять своїх поляглих героїв на полі слави богослужбами, кладенням вінків на їхніх гробах та парадами у ЗДА та в різних містах за кордоном. Президент Кеннеді склав вінок на гробі Невідомих Вояків на Арлінґтонському цвинтарі в товаристві високих військових достойників. На пам'ятнику в пошану цих Невідомих Вояків на Національному Цвинтарі в Арлінґтоні є напис: „Тут спочиває в почесній славі Американський Вояк відомий тільки Богові". З Президентом був і його 3-річний син Джан молодший. Командант Корпусу Морської Піхоти генерал Дейвід М. Шут сказав коротку промову, в якій підкреслив, що ЗДА мусять втримати на відповідній висоті свої збройні сили. В Ню Йорку відбулись паради, в яких взяли участь ветерани. Посадник Ню Йорку Роберт Ф. Вагнер склав вінок під пам'ятником в пошану ветеранів. Він був в одностроі полковника летунства. Подібні паради відбулись і в інших містах ЗДА та закордоном, де стоять американські збройні з'єднання.

Уряд заявляє, що на Кубі мають ще перебувати 5,000 совєтських військ

Вашинґтон. — 10-го листопада появилося урядове повідомлення, що на Кубі мають ще бути коло 5,000 совєтських вояків, які не є бойовими з'єднаннями, тільки призначені є до вишколу кубинських вояків, до обслуги далекосяжної протилетунської зброї та іншої модерної зброї. Ще 21-го жовтня шеф штабу армії генерал Ірл Дж. Кілер повідомляв, що на Кубі мало бути тоді коло 7,500 вояків із ССР, а в половині серпня число совєтських збройних сил оцінювали на 10,000. ЗДА кілька разів заявляли, що вони не допустять до того, щоб совєтські війська здушували повстання місцевого населення проти режиму Кастра. В останніх трьох місяцях совєтські війська в кількості 500 вояків тижнево залишають Кубу. В урядових колах у Вашинґтоні не передбачають, щоб на Кубі тепер могло бути повстання проти Кастра, але сама присутність совєтського війська на острові створює поважну небезпеку нового напруження між Москвою й Вашинґтоном.

На голову ОДУМ-у переобрано Є. Федоренка, і на голову ОДУМ-у в ЗДА Є. Кальмана

Ірвінґтон, Н. Дж. — В днях 9 і 10 листопада ц. р. відбувся тут ХІІІ-ий з'їзд Об'єднання Української Демократичної Молоді в ЗДА, на якому обрано нові керівні органи ОДУМ, і в тому на голову ЦК ОДУМ переобрано Євгена Федоренка, а на голову ОДУМ вибрано Євгена Кальмана. Відкрив з'їзд в суботу 9-го листопада короткою промовою дотеперішній голова цієї організації в ЗДА Антон Філімончук і молитву провів о. прот. Хорощук. Президію з'їзду очолював С. Павленко, і на почесних її членів були покликані о. прот. Хорощук та проф. І. Гончаренко. З'їзд привітали численні центральні українські установи та молодечі організації, між ними президент УНР в екзилі, д-р Степан Витвицький, Владика Мстислав, УККА й УНСоюз. Доповідь на тему „Одумівські проблеми" виголосив ред. М. Степаненко. Цього ж дня увечері відбувся концерт з участю українських співаків Ганни Шерей та Івана Самокішина, при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Б. Базалі. Проводив мистецькою програмою вечора відомий український письменник-гуморист Микола Понеділок. Після концерту відбулася забава. В неділю, 10-го листопада, після проведення молитви з'їзд вислухав звідомлень керівних органів об'єднання й обрав новий ЦК ОДУМ під проводом Є. Федоренка і нову Управу ОДУМ у ЗДА під проводом Є. Кальмана. Під час з'їзду найкращою філією ОДУМ визнано філію в Шикаґо й вирішено відбути на її терені черговий — XIV з'їзд ОДУМ.

Українці Ню Йорку й Філядельфії оваційно вітали „Запорожця" з Клівленду

Ню Йорк. — Після виступу в Філядельфії, в суботу 9-го листопада, в минулу неділю 10 листопада оперовий ансамбль з Клівленду виступив з оперетою С. Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" у Ню Йорку, в просторій залі Фешен Інститют. Виставу присвячено 100-річчю з дня появи цієї найпопулярнішої української оперети. В головних ролях виступали: Ія Мацюк — Одарка, д-р В. Боднар — султан, Я. Сідельник — Карась, С. Климець-Сахно — Оксана, П. Зелений — Імам, В. Мельничин — Андрій, М. Задойний — Селим-Аґа. Постава оперети — Слави Барнич. У виставі брали участь Український Хор ім. Тараса Шевченка в Клівленді під керівництвом проф. Ярослава Барнича при фортепіяновому супроводі І. Заячківської-Гаврилюк і Балетна група Осередку СУМА в Клівленді під кер. В. Богуславського. В другій частині цієї незвичайної імпрези виставлено „Вечерниці" — музичну картину на одну дію П. Ніщинського в супроводі оркестри. Сценічне оформлення всієї вистави Т. Білинського. Розрахована на 1 500 місць заля Фешен Інститют була повна по береги. Понад 200 осіб, що не замовили білетів заздалегідь, мусіли вернутися додому.

„Тризуб" і УСК здобули нові перемоги

„Тризуб" Філядельфія переміг минулої неділі, 3 листопада, у Філядельфії дружину „Польських Соколів" з Нюарку рахунком 4 : 0. Цісю виграною „Тризуб" дальше закріпився на позиції лідера Американської Футбольної Ліґи, маючи на своєму конті сім перемог, одну нерішену і одну програну, з точками 15 : 3 і відношенням воріт 28 : 7.

УСК Ню Йорк виграв 5 : 1 мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу з німецьким С. К. Ню Йорк. Ворота для УСК-у стрілили: Сметтгерст2, Пренделаст, Масний і Скірка. Після цієї перемоги УСК опинився на третьому місці показника з трьома виграними та двома нерішеними, які дали у висліді 8 : 2 точок та відношення воріт 13 : 4. УСК має тепер найменше втрачених точок у „Великій Десятці" і його суперники стоять вище лише завдяки більше відбутим грам.

„Чорноморська Січ" Нюарк несподівано втратила одну точку в змаганнях з „Юрик Тракерс" за мистецтво Американської Футбольної Ліґи. Ці змагання в Нюарку закінчилися вислідом 2 : 2 після того, як спочатку вела „Січ" 1 : 0, а згодом гості здобули провадження 2 : 1. Вирівняння здобула „Ч. Січ" в останній хвилині гри. Стрільцями воріт для „Ч. Січі" були Чайка і В. Каздоба. Дружина „Ч. Січі" займає третє місце в показнику Американської Футбольної Ліґи з точками 9 : 3 і відношенням воріт 10 : 7.

ВЛАДИКА АРХИЄПИСКОП МСТИСЛАВ ВИЇХАВ ДО ЕВРОПИ

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 8-го листопада ввечері, з місцевого Міжнародного летовища виїхав на відвідини до Европи Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗДА, ВПреосвященніший Владика Мстислав. Довідавшись про цей виїзд, наша редакція звернулася до Владики з проханням поінформувати про нього наших читачів. Владика радо задовольнив наше прохання, склавши таку заяву:

„Теперішня моя подорож до Европи буде четвертою на протязі останніх чотирьох років. Як попередні, так і теперішня подорож має чисто приватний характер. Все ж таки, як відомо, головні центри зорганізованого християнства знаходяться в Европі, а тому — мої подорожі по Европі завжди стараюся використати для кращого пізнання тих процесів і подій, зо заіснували в християнському світі після останньої війни, себто вже після 1945 р. Правда, засяг моїх теперішніх особистих заінтересовань є дещо ширший, а тому, поза православними центрами, маю замір відвідати Рим, де саме тепер відбувається друга сесія Ватиканського Собору. Цей собор вважаю за визначну подію в житті всього християнського світу. Вже одне те, що в праці того собору беруть участь найвизначніші теологи й каноністи Католицької Церкви змушує поставитись до нього з повною повагою. Пізнати ж процес тієї праці зблизька і, що головне, вчутись в основні напрямні тієї праці, вважаю за конечне для кожного пастиря, а для єпископа, зокрема. Цю конечність посилює той факт, що частина нашого народу належить до вірних Католицької Церкви.

Очевидно ,під час свого побуту в Римі, не мину нагоди зустрінутись з деякими українськими католицькими єпископами, в першу ж чергу з моїми давніми знайомими ще з України. Оце й все, чим можу тепер з Вами поділитись. Очевидно, після повороту до ЗДА, радо поділюся з редакцією „Свободи" моїми спостереженнями з вже відбутої подорожі".

Архиєпископ Мстислав

Москва стверджує, що в Західній Україні діють українські католицькі чернечі чини

Москва. — Факт затримання мабуть на польсько-совєтському кордоні однієї жінки зі Львова, яка везла ок. 3 000 хрестиків і велику кількість медаликів Матері Божої, совєтська преса використала для нової кампанії проти знищеної Совєтами Української Католицької Церкви і для обвинувачень жіночих чернечих чинів в „незаконній" антисовєтській діяльності на терені Львова. Згідно із повідомленням московського журналу „Оґоньок", на совєтському кордоні в ближче невизначеному місці у львовянки Леонтини Домонастович, яка їхала з Польщі до Львова, сконфісковано не тільки ок. 3 000 хрестиків і велику кількість медаликів Божої Матері, позахованих в печиві, але також релігійну літературу і записну книжку з адресами різних таємних католицьких релігійних громад в українському місті Львові, таких, як Чини Сестер Служебниць Пренепорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, Чина св. Вінкентія і чина св. Василія Великого. В цьому ж повідомленні пишеться, що конфіската цих хрестиків і літератури привела до розкриття таємного монастиря Сестер Служебниць, в якому перебувало 10 сестер і які відбували реґулярно свої релігійні практики. Ці сестри працювали по львівських шпиталях, але в приміщеннях свого конвенту мали переховувати антисовєтську літературу, прапори Степана Бандери, який був провідником українських націоналістів під час другої світової війни.

Британський прем'єр обраний до Палати Громад

Лондон. — Новий прем'єр Британії Алек Даґлас - Гюм виграв великою більшістю голосів вибори до палати громад в шотляндській окрузі Кіросс-Вест Пертшайр, зате консервативні програли додаткові вибори у дотеперішній своїй окрузі Лютон у користь кандидата з Партії Праці. Алек Даґлас -Гюм зрікся був свого шляхетського титулу і місця в палаті лордів, щоб могти засідати, як прем'єр, в палаті громад, куди лорди не мають вступу. Гадають, що в травні наст. року відбудуться в Британії загальні нові парляментарні вибори.

Д-р Дмитро Бучинський, літературознавець і громадський діяч, помер у Мадриді

Мадрид, Еспанія. — В понеділок 4 листопада помер тут на розрив серця відомий український громадський діяч, літературознавець і літературний критик д-р Дмитро Бучинський. Покійний народився 9 квітня 1913 р. в селі Трибухівцях, Гусятинсько-Копичинецького повіту в Зах. Україні; студіював 1935 - 39 р. філософію й теологію у папській Східній Семінарії Католицького Університету в Люблині. Промувався на д-ра філософічних наук у квітні 1948 року в Українському Вільному Університеті на підставі праці „Філософська думка Шевченка". Переїхавши 1949 року до Мадриду в Еспанії, д-р Д. Бучинський був науковим співробітником „Найвищої Ради для Наукових Дослідів", а згодом ще й „Центру Орієнтальних Студій" (1949 - 53). Ім'я добув собі серед української громадськости, як дуже плідний журналіс, з-під чийого пера вийшло понад 1000 українських та 180 еспанських статтей та нарисів; дальших 1600 статтей написав для українських радіомовлень Еспанського Національного радія. Його тривка заслуга — в нав'язуванні контактів із еспанцями, зокрема у улаштуванні трьох виставок української книжки у Національному Музеї у Мадриді, по яких залишилися як незвичайно цінні бібліографічні показники два каталоги. Д-р Бучинський — член-кореспондент УВАН та звич. член НТШ. Був активним діячем Українського Християнського Руху і востаннє принимав участь у „Римських Днях", читаючи доповіді на Студійних Днях УХБР та на Науковій Конференції НТШ - УБНТ - УВАН - УВУ.

АМЕРИКА Й СОВЄТИ ПЛЯНУЮТЬ ПРОДОВЖИТИ ДОГОВІР ПРО КУЛЬТУРНУ ВИМІНУ

Вашинґтон. — У найближчий вівторок, 19 листопада ц. р., мають початися у Москві переговори в справі підписання нового договору про культурну виміну між З'єдиненими Державами Америки і Совєтським Союзом. Дійсність обов'язуючого тепер договору про культурну виміну має скінчитися з днем 31-го грудня 1963 і до того часу повинен бути підписаний новий договір. У політичних колах не передбачають якогось поширення ділянок культурної виміни між обома країнами і сподіваються, що він буде втриманий на дотеперішньому рівні. В намаганні використати цю культурну виміну для своїх інтересів і ЗДА і Совєти керуються іншими мотивами і зацікавлені в інших ділянках. З'єдинені Держави Америки хотіли б одержати ширший доступ до різних областей, установ і професійних кіл, щоб могти краще розуміти і вивчати совєтське суспільство, його побудову і тенденції, і, з другого боку, щоб протидіяти тенденційній совєтській пропаґанді про Америку й американський спосіб життя. Совєти, знову ж, хотіли б мати ближчий зв'язок із приватними американськими колами і громадянами і більші можливості для ознайомлення із американським індустрійним розвитком і їм залежить передусім на тому, щоб совєтські техніки і науковці могли в якнайширшій мірі мати доступ до американських індустрійних підприємств і дослідних інститутів. Так же само добиваються Совєти скасування в постановах договору усіх обмежень у виміні осіб, публікацій чи виставок і щоб окремі совєтські імпрези не були залежні від апробати офіційних чинників у Вашинґтоні. Так, наприклад, Москва бажала б входити в безпосередні зв'язки з американськими радіовими стаціями для передачі совєтських радіових програм на терені ЗДА і щоб делеґації різних совєтських установ й організацій могли мати безпосередні контакти з американськими організаціями без спеціяльного дозволу на це від державного департаменту ЗДА. ЗДА опонують проти таких контактів, обстоюючи погляд, що в Совєтському Союзі немає ніяких приватних чи чисто громадських установ й організацій, що всі цього роду інституції є органами режиму або комуністичної партії і перебувають під їх суворою контролею. Так же само ЗДА вимагають, щоб культурна виміна відбувалася на базі рівних прав і щоб кожна сторона користувалася тими ж самими можливостями і привілеями. Досі ж, було так, що Совєти, наприклад, мали повну свободу продажу і поширювання своїх публікацій на терені ЗДА, а водночас із цим ЗДА не мали можливости поширювати своїх книжок, часописів і журналів по совєтських республіках.

Стівенсон називає Кубу і Ємен, як небезпечні джерела конфлікту

Об'єднані Нації. — Амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях Адлей Стівенсон перестеріг в телевізійному інтерв'ю в минулу неділю 10 ц. м., що Куба залишається надалі „джерелом поважної журби і постійної сторожкости" та що напружена ситуація в Ємені, де зударяються інтереси Об'єднаної Арабської Республіки і Савді Арабії, може стати також причиною ширшого конфлікту. Стівенсон використав теж нагоду для заатакування скрайньої правої групи американських республіканців, що вони — мовляв — можуть шкідливо впливати на Уряд в ділянці закордонної політики. — Про Кубу говорив теж Хрущов в довгій розмові з групою видатних американських промисловців наприкінці минулого тижня, закидаючи знову Америці — нібито вона, Америка, своїм ворожим становищем до Куби перешкоджає покращанню відносин з Совєтами. Однак Совєти офіційним комунікатом заперечили вістку західніх кореспондентів з Москви, наче б Хрущов погрожував заатакувати союзників Америки у відплату за атаку Америки проти Куби.

Дві катастрофи в Японії потягли понад 600 людських жертв

Токіо. — В минулу суботу 9 листопада сталися в Японії майже одночасно дві великі катастрофи, — в копальні вугілля на південному острові Кіюсіо і на залізничому шляху недалеко Йокогами. Копальняна катастрофа сталась внаслідку вибуху вугільного газу від іскри, у глибині 2.100 стіп під затокою Аріяке. 713 робітників врятувались ще втечею, але 446 згинули та 219 були поважно поранені, а 10 зникли безслідно. Знову ж залізнича катастрофа сталася після того, як вантажний поїзд наїхав на вантажне авто на перехресті і три вагони поїзду вискочили з рейок. Зараз потім швидкий особовий потяг наїхав на вагони, що лежали впоперек сусіднього тору, а на те румовище наскочив ще один особовий поїзд, що над'їхав з протилежного боку. У тій катастрофі згинули 162 особи, а 72 були ранені, з того 48 знаходились у критичному стані. Між убитими був і молодий американський учений Вілліям Скот. В цілій Японії жалоба. Політична опозиція використовує ці катастрофи, як атут проти уряду Гаято Ікеди, ніби він винуватий у занедбанні засобів безпеки у вугільному промислі і залізничому русі. В Японії відбудуться парляментарні вибори 21-го ц. місяця.

У СВІТІ

● **Об'єднану Арабську Республіку як також Індонезію** виключено внаслідок постанови американського Сенату від участи в одержуванні американської закордонної допомоги. Прийнято таку постанову 65 голосами проти 13. Водночас із цим вирішено загострити умови уділювання закордонної допомоги Юґославії.

● **Альдо Моро, політичний секретар Італійської урядової Християнсько - Демократичної партії,** який мав би стати майбутнім прем'єром Італії, заявив, що коаліція його партії з лівими соціялістами не поставить Італії на невтралістичні позиції в міжнародних справах.

● **Альжирський уряд** проголосив декрет про націоналізацію усіх депозитів публічних і напівпублічних підприємств у французьких банках. Всі вони мають бути переведені на конто держави. У французьких фінансових колах оцінюють, що яких 80 мільйонів долярів французького капіталу перейде таким чином до державної скарбниці Альжиру.

● **Згідно з повідомленням дипломатичних кіл ОН**, Москва й Вашинґтон досягнули загального порозуміння щодо основних принципів мирного використання космічних просторів. В розмовах на цю тему Совєти пішли на деякі уступки із свого досі цілком неґативного становища щодо зв'язаних з використанням космічних просторів питань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918. Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders нас тавляти на: "Svoboda"

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Перегони в заявах

Відколи в СССР до влади прийшов Ніќіта Хрущов, населення Совєтського Союзу і цілий світ уже багато разів і при різних нагодах чули його заяви про „непереможний похід комунізму", про те, що ось-ось Совєти переженуть у загальному господарському розвитку З'єдинені Держави Америки, що в деяких ділянках вони вже наздогнали ЗДА, що ще трохи і прийде неминучий кінець капіталізму і на його руїнах розцвіте достатками і добробутом комуністичний лад.

У 1957-му році, зліквідувавши „антипартійну групу" Маленкова й Молотова, Хрущов нахвалявся, що його режим забезпечить протягом двох років населення Совєтського Союзу м'ясом і молоком. Два роки пізніше обіцяв він перегнати Америку в сільськогосподарському виробництві, і то найдалі до п'яти років. Але, замість збільшення кількости м'яса і молока, прийшло не тільки обмеження їх продажу, але й непомірне збільшення цін. А після обіцянок 1959-го року випередити Америку в сільськогосподарській продукції прийшла криза у зв'язку з недородом 1963-го року, і Совєти були примушені закуповувати за сотки мільйонів рублів пшеницю і муку в Канаді і ЗДА, рятуючи себе тими закупами від повного господарського краху.

Свою наполегливість у проголошуванні заяв про наздоганяння Америки виявив Хрущов із своїми соратниками також і тепер, коли Совєтський Союз і інші комуністичні країни опинилися перед примарою неминучого голоду. Закупивши в Канаді пшениці і муки на майже півбільйона рублів і ведучи переговори про закуп додаткової кількости пшениці в ЗДА і в Австралії, Хрущов випускає на трибуну промовців напередодні урочистостей з нагоди 46-річчя „жовтневої революції" свого підручного Підгорного, щоб той проголошував світові небилиці про звитяжний похід совєтської економіки, про те, що в 1953-му році Совєти випродукували вже 30% усієї американської продукції, що в 1962-му році це відношення збільшилося до 60% у користь Совєтського Союзу, і що це, мовляв, свідчить про те, що СССР неминуче пережене З'єдинені Держави Америки в усіх ділянках господарської продукції, мовляв, „хто маршує скорше, мусить перегнати інших". З подібними теревенями виступив і сам Хрущов на кремлівському прийнятті 7-го листопада ц. р., заявивши, що Совєти протягом семи років неминуче переженуть Америку. Усі ці заяви проголошується під бурю оплесків, при столах, заставлених усякими вишуканими стравами, з келихами шампанського в руках — у той час, як робітники й колгоспники не мають не тільки м'яса, але й часом навіть хліба чи молока для своїх дітей.

Хрущов свідомий, що все те, що говорить він і що повторюють за ним по-холуйськи його підручні підгорні, є суцільною брехнею. Він знає прекрасно, що Совєти не зможуть перегнати в сільськогосподарській продукції не тільки ЗДА, але навіть й невелику кількістю населення Канаду чи Австралію. Усвідомлюючи це, Хрущов і його соратники вже тепер придумують на кого треба буде скинути вину за невдачу в так широко реклямованих перегонах з Америкою. Досі громлено за такі чи інші невдачі в сільському господарстві то „антипартійників", то „догматичних науковців - спеціялістів", які не вміли навчити населення успішних методів рільництва, то керівників партійних республіканських і обласних комітетів. Тепер черга буде, мабуть, — так само, як у 1933-му році — за населенням, передусім за колгоспниками і робітниками радгоспів, яких уже сьогодні починають обвинувачувати в зриванні жнив, у розбазарюванні та розкраданні сільськогосподарських продуктів і в інших видуманих злочинах".

Смерть братів Нго

Військовий переворот у Півден. В'єтнамі здивував світ своєю прецизністю і мінімальним числом людських жертв — кільканадцять убитих і кількадесят ранених з обох сторін. Проголошений в американській пресі докладний опис змови виявляє, скільки там було типово східньої хитрости, рішучости і навіть валенродизму, коли деякі особи прикидалися вірними режимові, а одночасно підготовляли його загин. Очевидці-звітодавці підкреслюють, що змовники передбачили всі деталі і реалізували збройне повстання пункт за пунктом, наче на шкільній лекції. А втім, одної речі вони не передбачили. І коли раптова ліквідація режиму родини Нго Дінг Дієма знайшла найприхильніший відгук, то ця непередбачена деталь замрячила почуття вдоволення: у тому перевороті згинули президент Нго Дінг Дієм і його брат — Нго Дінг Ню.

Первісній версії, нібито брати Нго скінчили самогубством, ніхто не повірив. Їх вбито після того, як вони піддалися і як їх перевозили у закритому авті з-під католицької святині, де вони скрилися, до головної кватири повстанців. І хоч представники нової влади сконфіскували всі зроблені з убитих світлини, проте західні кореспонденти в Сайгоні ствердили, що їхні тіла мали сліди багатьох ран, очевидно, завданих баґнетами. Без відповіді, мабуть, залишиться питання, чи вояки, що конвоювали тих двох людей, діяли на власну руку, спонтанно, у почутті сліпої помсти, чи за потаємним наказом високих старшин, керівників бунту. Слушно завважує один звітодавець, що якби й переслухати всіх вояків з того конвою, то вони напевне, для самоохорони, придумають історію, що її правдивість годі буде перевірити. Це вбивство знайшло загальний осуд тому, що його жертвою впали два безборонні в'язні. У той час влада в країні знаходилася вже цілком в руках повстанців, брати Нго не являли вже собою ніякої небезпеки, їх можна було посадити на літак і вислати за кордон або судити й засудити зберігши принципи правосуддя. Не вбито їх навіть у масовій масакрі, як то відбулося в Багдаді, коли згинули молодий король Фейсал II і всі члени королівської родини.

Нагальна смерть обох головних носіїв і персоніфікаторів південнов'єтнамського режиму стала ще одним доказом давно перевіреної правди, що жадної революції не можна втримати у заплянованих межах. В історії революційних переворотів нема, мабуть, прецеденту, щоб революція в більшій чи меншій мірі не вихоплювалась з рук її організаторів. Коли чинник несподіванки був чинником реальним в усіх історичних неспокійних часах, то тим паче несподіванки мусять траплятися в ході революційних подій, коли справу вирішують гурти озброєних змовників чи цілі військові формації, як у південнов'єтнамському випадку.

Південнов'єтнамський президент і його брат — це були особи самолюбної, еґоцентричної, диктаторської вдачі, задивлені тільки у свою владу, що її вони здійснювали за власною вподобою, без ураховування будь-чиїх порад. Вони створили військово - поліційну систему, на якій спирались, і довіряли тільки найвужчому гуртові одиниць. Змова стала можливою саме тому, що хитрощами, граючи на персональній амбіції одного із найбільш довірених у президента генералів, вдалося перетягнути його до змови, переконавши, що він повинен стати рятівником народу. Президент Нго і його брат мешкали в палаці, розбудованому на фортецю, з бункрами і підземними тунелями. В таких відносинах можна прийти тільки до одного висновку: самі брати Нго підготовили собі свій трагічний загин. Подробиці загину — річ другорядна.

Володимир Душник

ОБСЕРВАТОРИ НА СОБОРІ

Рим. — У своїй промові до не-католицьких спостерігачів на другій сесії Вселенського Собору в дні 18-го жовтня ц. р. Папа Павло VI, між іншим, сказав:

„Отже, ми кажемо вам знову: дякуємо за прийняття нашого запрошення, дякуємо, що ви зволили прийти; дякуємо за вашу присутність на засіданнях Собору. Будьте певні в нашій пошані, в нашому оціненні і нашому бажанні створити з вами, в Господі Бозі, можливо якнайкращі відносини. Наша постава не скриває жадних засідок, як також не намагається скривати труднощі для цілковитого й остаточного порозуміння; вона не боїться делікатности переговорів ані болю очікування. Добра воля та милосердя є основою, яку ми даємо вашій присутності сьогодні: пошана, яку ми маємо для вас особисто й для інституцій і християнських вартостей, які ви представляєте, улегшує нам розпочати цей великий діялог, що його тривання ніхто сьогодні не може передбачити з причини великих доктринальних різниць, які ще досі не були розв'язані. Але віра в нашого Господа Ісуса Христа, з яким ми всі зв'язані через віру й хрещення, сповнює серце солодкою і сильною надією..."

У відповідь на цю промову Крістен Е. Скідсгард, професор систематичної теології копенгаазького університету та представник Лютеранської Світової Федерації, сказав:

„Ми також радіємо всім серцем з нового духа, який запримічуємо на Соборі. Ми знаходимо себе разом з вами на початку шляху, кінець якого знає лише Бог. Нам припало йти разом у пониженні й надії, бо ми віримо, що наш розп'ятий і воскреслий Бог іде з нами... Ми вдячні Вам, Ваша Святосте, як теж Вашому попередникові, за вказання нам двогранної відвертости: відвертости вселенського діялогу в правді та любові й відвертости до світу в пониженні та служенні..."

Ці слова Голови соборної Католицької Церкви та представника великої протестантської організації, який говорив в імені всіх обсерваторів, включаючи також представника Московського Патріярхату, свідчать про те, що багато вже зроблено в цілі зближення всіх християнських Церков від часу минулорічного Вселенського Собору, на який Папа XXIII запросив представників не - католицьких християнських Церков.

Коли автор цього репортажу відвідав Секретаріят для Ширення Християнського Об'єднання (головою його є кардинал Беа, а секретарем монс. Віллібранс, який привіз Митрополита Сліпого з Москви до Риму в лютому ц. р.), йому показали список не-католицьких обсерваторів. Побачили ми там представників таких не - католицьких Церков: Російська Православна Церква (Московський Патріярхат); Православна Церква Грузії; Коптійська Церква Єгипту; Етіопська Православна Церква; Сирійська Православна Церква; Сирійська Православна Церква Індії; Вірменська Апостольська Церква (дві вірменські Церкви); Російська Православна Церква закордоном; Старокатолицька Церква; Сирійська Малябарська Церква; Англіканська Злука (Комюніон); Світова Лютеранська Федерація; Світовий Союз Зреформованих і Пресвітеріянських Церков; Євангельська Німецька Церква; Світова Методистська Рада; Міжнародна Конґреґаціональна Рада; Світовий Комітет Приятелів для Консультації; Світова Конвенція Христових Церков; Міжнародна Асоціяція для Ліберального Християнства; Південноіндійська Церква та Світовий Союз Церков.

У розмові асистент Секретаріяту, американський священик, який дуже добре визнається в українських церковних справах, висловив великий жаль, що „Українська Православна Церква закордоном не прислала свого представника на Вселенський Собор".

З усіх більших Православних Церков тільки Грецька Православна Церква та Царгородський Патріярх відмовилися взяти участь у Соборі. Українська Православна Церква, навіть за словами самого представника Секретаріяту, є важливою і чисельною клітиною християнства, отже її представник повинен був бути в рядах не - католицьких спостерігачів, яким віддано всі почесні привілеї та увагу на Соборі.

Всі українські католицькі Владики радо привітали б кваліфікованого представника Української Православної Церкви у вільному світі, як доказ, що ця Церква, хоч знищена брутально большевиками на Україні, живе й розвивається у вільному світі.

Зменшилася популярність президента Кеннеді — твердить журналіст Д. Лоренс

Вашинґтон. — Відомий журналіст Дейвід Лоренс пише в щоденнику „Ню Йорк Геральд Трібюн", що самі демократи свідомі того, що вибори з 5-го листопада виявили факт, що популярність президента Кеннеді значно зменшилася. У Філядельфії переміг демократичний посадник Тейт, але хоч його особисто підтримував президент Кеннеді, то Тейт дістав більшість тільки 61 000 голосів, а в 1960-му році мав більшість 330 000 голосів, а в 1959-му році — 210 000. В численних містах Індіяни перемогли республіканці демократів, які мають посадників в 49 містах, а республіканці аж 62. Давніше це відношення представлялося так: 71 демократ і 37 республіканців. Перемогли республіканці і в стейті Ню Джерзі, де республіканська більшість відкинула демократичну пропозицію губернатора Ричарда Гюза видати бонди на суму 750 000 000 долярів. Демократична перемога в стейтах Міссіссіпі і Кентаки свідчить про те, що ці перемоги є послаблені тим, що в тих стейтах існує й сильна республіканська меншість, якої досі не було видко, бо в південних стейтах панували беззастережно демократи.

Корній Ніщеменко

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1917 РОКУ В КИЄВІ

Спомини учасника

(3)

Тоді я уклав плян дальшої дії. Чотирьох козаків залишив в укритті між рундуками на площі, з якої добре видно вхід до будинку міліції, і наказав пильно спостерігати, що буде діятись коло будинку. Якщо почують постріл, то трос мають поспішати до будинку на поміч. Один має залишатися на місці, щоб, у випадку невдачі нашої місії, негайно повідомити Генеральний Військовий Секретаріят, щоб вислали допомогу.

З трьома козаками я вирушив уперед. Коли ми підійшли до вартових міліціонерів, що стояли біля входу до будинку, я спокійно привітався, запитав, чи спокійно в районі, сказав, що, з огляду на неспокій в деяких частинах міста, я прийшов з військовим підсиленням і хочу поговорити з начальником району у справі охорони порядку та безпеки. Залишивши двох козаків при вході з наказом в разі небезпеки обеззброїти, а при необхідності й унешкідливити тих двох міліціонерів, з третім козаком я пішов сходами нагору.

У канцелярії сидів коло телефону вартовий старшина. На моє запитання, чи можу говорити в урядовій справі з начальником району, він відповів, що начальник уже спить в сусідній кімнаті. Я звелів негайно його збудити. Коли старшина пішов будити начальника, я посадив свого козака на його місце і наказав нікого до телефону не допускати.

Прийшов заспаний, стривожений начальник і представився як полковник Вознесенський, призначений Штабом Воєнної Округи на начальника цього району міліції. Я також представився йому, як призначений Українським Генеральним Військовим Комітетом комісар цього ж району. Зазначив при цьому, що, в разі його згоди підпорядкуватися наказам Українського Генерального Військового Комітету і Української Центральної Ради, він може залишитись при своїх функціях начальника району. Якщо ж він не погодиться, тоді я буду змушений поступити згідно з даними мені інструкціями.

Розгублений начальник почав вияснювати, що, як людина військова, він не сміє приймати рішення без згоди влади, яка його призначила, і просив дозволу телефонічно запитати Штаб Військової Округи.

В рішучій формі я сказав йому, що в цій ситуації він, як військовик, мусить розуміти, що я прийшов не для дискусій і що лише в його особистому інтересі я вимагаю негайної відповіді. Після короткого вагання полковник заявив, що він згоджується. Я подав йому руку, зазначивши, що він не помилився, бо влада, яка його призначила, вже не існує. Було коло 11-ої години. Не було певности, чим це все скінчиться, і ми вчотирьох залишились в канцелярів в напруженому вичікуванні. Телефон на діяв.

Нарешті, рівно о 12-ій годині різкий дзвінок телефону зірвав нас з місць. Беру слухавку і чую рішучий голос:

— Говорить комісар міліції міста Києва Павло Богацький. Прошу прийняти телефонограму. З наказу Українського Генерального Військового Комітету я зайняв Головне Управління Міліції міста Києва. Дотеперішній комісар Григор'єв арештований. Прошу рапортувати про стан у вашому районі.

Я повідомив, що без інцидентів я зайняв управу Подільського району, що начальник району, полковник Вознесенський, погодився підлягати моїм наказам, як комісара Центральної Ради і Генерального Військового Комітету, і що я пропоную залишити його на попередньому становищі начальника району. Головний комісар міліції потвердив призначення мене аж до відкликання комісаром, а полковника Вознесенського — начальником Подільського району.

Втішений полковник щиро дякував, признаючись, що година непевности була для нього тяжким іспитом. Не гаючись, ми перейшли до касарень міліціонерів, які спокійно відпочивали, не підозріваючи, що в їх сусідстві відбувалися рішальні події. Я привітав їх в імені Української Центральної Ради та Генерального Військового Комітету і закликав до вірної служби українській владі.

Міліціонери, не гаючись, роздобули сувої синьої і жовтої матерії, з яких у швальній майстерні при касарнях пошили великий прапор, і розвинули його над входом до будинку з вікна другого поверху, як знак, що тут панує українська влада. Там же пошили жовто-сині пов'язки на рукави, з якими вийшла на стійки чергова зміна міліціонерів.

Уранці, коли я вийшов оглянути район, на вулицях бачив міліціонерів уже з українськими відзнаками, а українські прапори маяли над урядовими будинками. Тієї ж ночі без особливих інцидентів спеціяльно вислані для того українські відділи обеззброїли на Подолі вірні Тимчасовому Урядові військові частини.

Але не скрізь так легко перейшла операція перебрання влади. Печерський район здобув згадуваний уже мною осавул з ужиттям зброї. Так само треба було силою зламати спротив у центральному Старокиївському районі. А вже справжній бій постав при здобуванні Штабу Київської Військової Округи большевицьким відділом Совдепу. Тут були вбиті і поранені.

На ранок 11-го листопада влада в українській столиці цілковито перейшла в руки Центральної Ради. Військові частини, вірні Тимчасовому Урядові, без спротиву заладовано до потягів і вивезено на Дін. Після цього в Києві залишились два ніби союзники у виступі проти спільного сильнішого ворога: Українська Центральна Рада і пробольшевицький Совдеп. Не довіряючи собі, кожний пильно стежив за діями другої сторони, готуючись до остаточного порахунку.

Большевики, не почуваючись на силах, покищо не наважувалися виступати проти Центральної Ради. Час від часу Совдеп висилав свої озброєні відділи до поодиноких українських станиць для перевірки, чи не загніздилася там контрреволюція. На вулицях часом появлялися большевицькі патрулі, які спиняли прохожих і жадали посвідок. Іноді цілі банди робили наскоки на крамниці з грабунковими цілями. Українські протести в Совдепі лишалися без наслідків. Таким способом Совдеп хотів демонструвати свою „співучасть" у владі в місті.

Одного дня перед полуднем, заледве через два тижні після того, як став я комісаром Подолу, вбігає до канцелярії району переляканий вартовий і зголошує прибуття до управи двох озброєних кулеметами вантажних авт, наповнених вояками. Слідом за ним з криком вривається гурма озброєних вояків, опоясаних навхрест через плечі набитими патронами стрічками, з бомбами за поясом.

Поштова марка з різдвяним мотивом

Удруге в історії поштової марки в ЗДА. — з нагоди цьогорічного Різдва — Поштовий Департамент випустить на передсвяточний ринок 4-центову марку з різдвяним мотивом. Минулорічний досвід з першою такого роду маркою заохотив відповідні поштові кола в столиці і цього року дати американцям сезоново - настрову марку, яка минулого року принесла державній скарбниці дуже поважний прибуток.

У половині жовтня цього року остаточно апробовано мистецький проєкт цьогорічної різдвяної поштової марки. Її продаж по всіх поштових станицях розпочнеться десь під кінець листопада. Перший наклад цієї марки становитиме астрономічну цифру — 2 000 000 000 штук.

Проєктувала цю марку Ліллі Спендорф, видатна австрійська артистка - малярка з Відня, яка від деякого часу перебуває у Вашингтоні, де ввесь вільний від студій час присвячує мистецькій творчості.

Минулого року вона була свідком традиційної урочистости в столиці — церемонія-лу засвічення Президентом „державної ялинки" біля Білого Дому, заввишки 72 стопи, прикрашеної п'ятьма тисячами електричних лямпок. Ця зворушлива сцена, якою кожного року Президент офіційно розпочинає Різдвяний сезон, запалила надхненням Ліллі Спендорф, уродженку далекого Відня, для її картини під назвою „Вашингтонська державна ялинка".

Керівники Поштового Департаменту, в пошукуванні за різдвяним проєктом поштової марки на 1963-ий рік, спинилися над свіжою репродукцією „Вашингтонської державної ялинки', що її видала компанія „Колортон Пресс" у формі комерційної картки. За згодою авторки і згаданого вище видавництва апробовано цю сентиментальну інсценізацію для різдвяної поштової марки.

Як подають в американській пресі філателісти, це перший випадок у цій країні, коли проєкт поштової марки взято з комерційного мистецького взору.

Таким чином упродовж цьогорічного різдвяного сезону будуть в масовому крайовому обігу рівночасно поштова марка й приватної продукції різдвяна картка того самого автора. Ще й до того — не американського походження.

Степан Куропась

Я ВІДВІДАВ УКРАЇНУ

(13)

За 55 хвилин ми вже були в Одесі.

Нас перевезли до готелю „Одеса" на Приморськім бульварі, вздовж якого йдуть квітники.

Готель старий, але їдальня чиста і привітна. Наш стіл позначили американським прапорцем. Тут ми вже мали серветки, цитрини, масло, вино, виноград і овочі. Мали також кавун і диню.

Місто з усіх перед тим бачених найбільш зmосковщене, порт замалий, і тому далі на захід від нього будується новий модерний порт Іллічовка, названий на честь Леніна.

Першого дня оглядали ми місто. Бачили колишній палац графа Воронцова, а перед ним пам'ятник герцоґові Рішельє, що в роках 1803-14 був губернатором Катеринославської, Херсонської та Таврійської губерній і прислужився до заснування Одеси.

На домогу Ірині призначено в Одесі другу дівчину, що говорила дуже добре по-українськи, мала українські довгі коси і злостилася, коли хто з нас важився щось критикувати.

— Чому у вас у таких гарних парках тримають осики? — запитав я в неї.

— А вони вам не подобаються? Що вам взагалі подобається?

Завстидала мене, бо то були не осики, а сріблясті тополі.

— Ті ваші мазепинські стрункі, але скоро всихають, — відрізала мені.

Увечері були ми на виставі цирку, в т. зв. Зеленому Театрі, в парку ім. Шевченка. Куплети, що їх співали артисти, виступи кльовнів — усе це було в російській мові. Лише одна точка програми була в українській мові: дівчина в народному строї співала під акомпаніямент гармошки і якогось дивовижного іструменту з молотками.

Був у програмі також сатиричний виступ. Гарно вбраний артист розповів таке:

— Что делает Нікіта Серґеєвіч сейчас — нам неізвестно. Что делал его зять Аджубей в Риме — нам тоже неізвестно. Но что делал старий наш Иосиф Віссаріонович — ето нам хорошо ізвестно.

Вертаючись до готелю, натрапили на будинок з вивіскою „Клуб" і нижче по -англійськи „International Seaman's Club".

Ми представилися американцями, і нас радо прийняли. Призначили молодого моряка для товариства, який показав нам клюбові приміщення. Він добре володів англійською мовою. Запровадивши нас до великої музейної кімнати, цей моряк показав нам також дарунки для клюбу від 113 країн світу.

— А чи маєте які дарунки з Америки? — спитав мій син.

— Thanks God, no, — відповів моряк. — Америка шукає зачіпки з нами і мобілізує для війни проти нас німців і українських фашистів.

У неділю оглядали музей, а після того пішли до церкви. Було там із сотку людей, переважно жінок. Кропили нас там не кропилом, а хрестом, змоченим у свяченій воді. В притворі товпилося багато прошаків.

Увечері були ми на виставі „Мазепи" в державному академічному театрі опери та балету. Імпозантний театр з богинями Мельпоменою і Терпсихорою на даху і чотирипоherховими льожами збудовано ще за царату. Всередині була страшна гарячь, бо приміщення театру не охолоджується. В льожу, яка нормально містить чотирьох осіб, запхали нас 9 осіб, отже, ті, що сиділи ззаду, нічого не бачили. Я вийшов з льожі і зайняв порожнє місце на залі.

Співали артисти по-російськи, але програмки були надруковані в українській мові. Образ гетьмана Мазепи, як ми його знаємо, представлено у зовсім сфальшованому вигляді.

**

Два рази купалися ми в Чорному морі за 20 кілометрів від Одеси, в Лужановці, куди їздили перший раз кораблем, а другий раз автобусом „Інтуриста". Були в парку ім. Шевченка, де люди вигрівалися на скелях над берегом моря. З одеського порту йдуть пароплави на Кавказ, до Криму, Болгарії, Румунії і інших країн світу.

На пляжі зустрічали ми галичан, чули, що багато з них їздять на вакації також до Сочі і Туапсе на Кавказ.

У морі тисячі народу. Зрідка чути українську мову. До мене підпливали люди, питали про Америку.

Один хлопець, що скінчив одеський університет і збирався їхати вчителювати, питався у мене, як міг би він дістати книжку Білинського про концтабори. Про цю книжку я довідався аж по поворті до Америки. Очевидно, той хлопець був енкаведист, бо звідки б він про неї міг знати. Може думав, що я її поширюю. Солодко декламував він мені з „Гайдамаків" і запевняв, що ще багато крови понесе Дніпро у Чорне море. Підходив він до мене й другий раз з своїм товаришем, що незадовго перед тим вернувся з Куби, де працював як електромонтер. Вернувся тому, що має йти до війська.

Зустрічав я чимало молодих людей, що вернулися з Куби. Хвалили Кастра і нарікали на Америку, що не дає кубинцям жити. Але радянська влада, казали, помагає Кубі, і там є повно війська, харчів і зброї з СССР.

В Одесі багато пам'ятників, фабрик, різних інститутів, церков і парків, а в порту — чужинецьких кораблів. В готелі бачили ми моряків з Гани, що привезли до Одеси "peanuts." Їх корабель переходив ремонт.

У крамницях маси народу, що шукають „дефіцитних" товарів. В церквах влаштовано магазини.

Питали ми старецьких жінок, що замітали вулиці, чому не йдуть на пенсію.

— Лише пузаті дістають пенсію, — відповіла одна з тих жінок.

Реклям в Одесі більше, як в інших містах України. На одному домі я бачив таблицю з написом: „Здесь в 1946 г. жил Святейший Алексей, Патріарх московский і всея Руси". Бачив ще таблиці з написами: „Здесь жил Пушкін... Здесь творіл Міцкевіч"...

Різного роду оголошення повідомляють про набір слухачів до технічного інституту, набір учителів до залізничого технікуму, набір на курси крою та шиття. „В 1980 році, — виписано великими літерами на плякаті — випуск тканин в Україні збільшиться у шість разів". На другому: „Самостійна Україна можлива, але лише в союзі з братським російським народом (Ленін)". На третьому: „Всі сили для зміцнення технічної бази комунізму! Слава КПСС!"

Такі оголошення бачить народ щодня, і починає вірити цифрам „досягнень".

Одесу відвідує багато туристів, зокрема німців із Східньої Німеччини, що подорожують „фольксваґенами", чехів з їх автами „Шкода", болгарів і американців.

Американські студенти, з якими я говорив в Одесі, мали одне власне авто, а друге винаймлене в Німеччині. Якраз збиралися вони в дорогу до Кишинева, казали, що об'їздили всю Україну, вже були в Англії, Франції, Польщі й Чехо-Словаччині, а ще хочуть поїхати до Румунії і Угорщини.

(Кінець)

ПЕРЕВІРКА ДІЛОВОДСТВА УККОМІТЕТУ

В суботу, 26-го жовтня, в приміщеннях Українського Конґресового Комітету в Ню Йорку відбулася перша після останнього Конґресу перевірка діловодства цієї центральної американсько-української репрезентації. Перевірку перевела обрана на Конґресі Контрольна Комісія, яка раніше уконституувалася так, що мґра Р. Ґуґлевича обрано на голову Комісії, п. Р. Слободяна на заступника голови, дир. І. Поритка на секретаря. В. Домашевський, мґр Т. Кульчицької, П. Тибор й І. Винник є членами цієї Комісії. На фото сидять (зліва): мґр Т. Кульчицький, Роман Слободян, мґр Роман Ґуґлевич, Іван Поритко і Микола Домашевський. Стоять працівники канцелярії В. Гірняк і В. Мудрий.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

для вшанування 70-річчя життя та 45-річчя наукової, педагогічної, політичної і громадської діяльности

проф. д-ра Романа СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО

відбудеться в суботу, 30 листопада 1963 р. о год. 5:30 веч. в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття - проф. д-р О. Андрушків.
2. „Наукова й педагогічна діяльність проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького" — проф. д-р В. Лев.
3. „Діяльність проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького на американському терені" — проф. д-р Л. Добрянський.
4. „Дипломатична й політична діяльність проф. д-ра Р. Смаль-Стацького" — ред. І. Кедрин.
5. Привіти.
6. Слово Ювілята.

Після офіційної частини відбудеться спільна перекуска.

Доїзд: підземкою ІРТ до 77 вулиці, або автобусом МЕДІЗОН ЕВЕНЯ до 79 вул. в Ню Йорку.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА

П. Андрусів

СЕРГІЙ ЛИТВИНЕНКО — МИСТЕЦЬ І ЛЮДИНА

(З промови на відкритті ретроспективної виставки скульптур С. Литвиненка)

Зібралися ми сьогодні на відкриття рідкісної виставки праць одного з визначніших українських мистців нашого часу Сергія Литвиненка, якою він відзначає свій сорокалітній творчий шлях.

Мені припала небуденна честь відкрити цю унікальну виставку.

На унікум її складається багато елементів і про деякі тепер годиться згадати.

Одним з них є те, що сороклітній ювілей мистецької праці відзначає така молода людина, як Сергій Литвиненко.

„Вічно молодий!" — як про нього сказав Роман Купчинський і як багато з нас його бачить до нині.

Звичайно такі ювілеї обходять мистці, яких вигляд позначив час стигматом сивоволосого сеньйорату та повагою сповільненого темпа життєвих активностей.

Над вітальною енерґією і творчого снагою Литвиненка та над його вічно молодецьким виглядом — здається — час задержався і через сорок років не мав відваги вводити основних змін.

Тайна тієї довготривалої юности нашого сьогоднішнього ювілята напевно лежить в самому еліксірі мистецтва, якому він так всеціло і з таким ентузіязмом віддався.

Питання, чому деякі одиниці посвячуються мистецтву всупереч усім раціональним вимогам життя, залишиться ще надовго проблемою до розв'язання для психології.

Усі знають, включно з тими, які вибирають мистецтво як свій життєвий шлях, що воно з правила усе від мистця бере, а в заміну йому приносить непевність завтрішнього дня, розчарування, брак зрозуміння і духове осамітнення. Рідко коли і рідко кому воно всіхається ласкою невеликого признання, та лише одиницям вкладає на чоло вінок слави й життєвого достатку.

Сергій Литвиненко

Зростання рядів українських мистців ніколи не далося пояснити нічим іншим, як лише звичайною любов'ю до мистецтва. Серед найгірших обставин життя та без наглядної перспективи ці обставини поправляти, до мистецьких академій, шкіл, до приватних майстерень мистців йшли хлопці і дівчата з різних прошарків нашого народу: діти інтеліґентів, робітників та селян. Ишли вони з Холмщини, з Підляшшя, Волині, з Буковини, а найбільше з Галичини.

Коли воєнні заверюхи роздирали кордони, що ділили нашу Батьківщину, такою ж хвилею йшли нам назустріч молоді і старші мистці звідтілля — з-над Дніпра. Часто клали вони на бік зброю, якою воювали за національні ідеали і брали в руки палітру, чи різьбарське долото, або перо письменника.

Шлях тих українців-улюбленців муз — був тяжкий.

Є якийсь фаталістичний патос в тому, що цілі їх десятки, а то й сотки йшли на цей фронт бою за українську мистецьку культуру.

Коли в країнах заходу за мистцем стояло якесь нагромадження елементів історичного доробку, сприятливих для розвитку мистецтва традиції, наш мистець ці традиції мусів сам зі звалищ витягати і відновляти. За ним стояла зруйнована неволею земля та спавперизоване суспільство, що його окупанти зредукували до народнього примітиву.

Як пам'ятаємо у двадцятих роках нашої ери з-над Дніпра до Галичини перейшло чимало визначних українських громадян, а між ними культурне життя. П. Холодний батько, Павло Ковжун, Микола Бутович. Від 1923 р. любителі і критики мистецтва почали нотувати ім'я молодого скульптора Сергія Литвиненка.

Мистець - скульптор — це була рідкісна поява на галицькому овиді.

Поза сницарством, традиції скульптури ва ще й фіґуральної у нас в Галичині були загублені та реального ґрунту для їх відродження — здавалося — не було.

Коли кар'єру маляра розсудливіші уми уважали за каригідну життєву помилку, то кар'єра різьбаря могла уважатися за оригінальну форму самогубства.

Годі думати, що інтеліґентний, меткий, і зарадний молодий скульптор Сергій Литвиненко про ті перспективи для своєї творчости не знав. Він ті обставини добре знав. Вони могли знеохотити неодного, але не знеохотили Литвиненка. Його натура повна життєвої енерґії та вродженого оптимізму немов була створена до переборювати таких труднощів.

Литвиненко почав змагання, щоб здобути серця українців для різьбарського мистецтва. Почав змагатися за те, щоб різьба — поруч графіки і мистецтва зайняла рівне місце на виставках в ділянці життьового застосування в службі громаді та як інтимний декораційний елемент мистецтва в нашій хаті.

В ці змагання Литвиненко вложив усю свою енерґію, безмежну любов до свого мистецтва та ввесь талант своєї рухливої, милої, товариської вдачі.

Католицька Церква формулює становище щодо вини в розп'утті Христа

Рим. — В минулу п'ятницю 8 листопада ц. р. членам Вселенського Собору роздано документ в справі становища Католицької Церкви до вини за розп'яття Ісуса Христа. З проголошеного після того офіційного комунікату про той документ виходить, що Церква є проти обвинувачення жидів, як народу, за мученицьку смерть Христа, бо — сказано там — Христос пішов добровільно на смерть за гріхи всього людства, а що безпосередніми винуватцями була тодішня жидівська верхівка, то годі скидати за це вину на ввесь нарід. Документ покликається також на святого Павла, який впевняв, що Бог не вирікся народу, що його вибрав був. У тому офіційному ватиканському документі підкреслюється, що зайняте становище стосується виключно релігійної сторони справи, а не політичної, та що воно ніяк не торкається проблеми антисемітизму, ані сіонізму, як питань расових, національних чи політичних. У комунікаті підкреслюється теж, що думка про вислання на Вселенський Конґрес обсерватора від Світового Жидівського Конґресу виринула була в літі 1962 року, але Секретаріят Сприяння Християнської Єдності не брав тоді її під увагу ані не бере її тепер.

Ділимося із Земляками й Друзями сумною вісткою, що 10-го листопада 1963 р. в місті Сиракузах, на 69-му році життя відійшов у Вічність, по недовгій, тяжкій недузі наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО й ДІДУСЬ

бл. п. Андрій Костьович ШКІЛЬНИЙ

родом з Миргородщини, Україна, активний учасник Визвольних Змагань.

Похорони відбудуться на православному цвинтарі в Банд Бруці, в середу, 13-го листопада 1963 р. о 3-ій год. дня.

Горем прибиті:
ТЕТЯНА — дружина
ВАЛЕНТИНА й ЛІДА — дочки
ЯКІВ ГУРСЬКИЙ і БОГДАН БІЛОКУР — зяті
ОЛЕСЯ, АНДРІЙКО і ТАНЯ — внуки

З глибоким жалем та смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 9-го листопада 1963 р. після важкої недуги, помер у Монтреалі, Заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий

МУЖ і БАТЬКО

д-р Семен ЖУК

Похорон відбувся у вівторок, 12-го листопада ц. р. в Монтреалі.

Горем прибиті
ЮЛІЯ — дружина
ЛЮБОМИРА, РАДОСЛАВ, ІРИНЕЙ — діти

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

інж. Євгена Р. ГОЇВ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

дня 17-го листопада ц р. о год. 12:00

в церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ Дітройт-Схід

ЛЮБА

Український Музичний Інститут у ДІТРОЙТІ

ВЕЧІР У ПОШАНУ

ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО

Фортепіянові твори композитора (Прелюдії, Мініятури, Сюїта) виконає піяністка

ДАРІЯ КАРАНОВИЧ

Доповідь про його творчість виголосить

Д-р ВАСИЛЬ ВИТВИЦЬКИЙ

СУБОТА, 16-го ЛИСТОПАДА 1963 Год. 8-ма веч.

Detroit Institute of Arts — Lecture Hall, 5200 Woodward

Український Музичний Інститут в Нюарку, Н. Дж.

СУБОТА, 23-го ЛИСТОПАДА 1963 р. о год. 7-ій вечора

КОНЦЕРТ ФОРТЕПІЯНОВИХ ТВОРІВ

ВАСИЛЯ БАРВІНСЬКОГО

ДАРІЯ ГОРДИНСЬКА-КАРАНОВИЧ

Доповідь про творчість композитора виголосить

д-р ЗІНОВІЙ ЛИСЬКО

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЯ
180 Вільям вул. в Нюарку, Н. Дж.

Steinway-Piano Co. Griffith

Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України — ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ — влаштовує

в суботу, 16-го листопада 1963 р. в залі ч. 32 УНДОМУ при 140 — 2-га евню в Ню Йорку

ДИСКУСІЙНИЙ ФОРУМ

на тему:

„ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СТАНОВИЩА І УКРАЇНСЬКІ ВИСНОВКИ"

УЧАСНИКИ ФОРУМУ: Ярослав ГАЙВАС, Олег ЗВАДЮК, Роман ІЛЬНИЦЬКИЙ, Мирослав ЛАБУНЬКА, Степан ПРОЦЮК.

Модератор Мирослав ПРОКОП.

Запити й дискусія. Початок в год. 7-ій веч.

Усіх заінтересованих до ласкавої участи запрошує

УПРАВА ВІДДІЛУ ОПВБУ в НЮ ЙОРКУ

Увага! РОЧЕСТЕР, ОБИРН і МАНЧЕСТЕР! Увага!

В суботу, 16-го листопада 1963 року в год. 8-ій вечером в залі UKRAINIAN CIVIC CENTER 831 Joseph Ave. — ROCHESTER, N.Y. — відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

з РОЧЕСТЕРУ, ОБИРН і МАНЧЕСТЕРУ, в яких повинні взяти участь Урядовці і конвенційні Делеґати наступних Відділів УНСоюзу:

36, 38, 202, 217, 269, 283, 285, 289, 316, 343, 367 та 437.

На Зборах будуть обговорювані справи членської кампанії, нової акцидентової грамоти та пляни святкування 70-річчя УНСоюзу.

В Зборах візьмуть участь

Ярослав Падох
головний секретар УНСоюзу

та

ВАСИЛЬ ГУССАР
головний радний УНСоюзу

До участи в Зборах запрошені теж всі члени УНСоюзу та все місцеве Українське Громадянство.

Увага! РОЧЕСТЕР, Н. Й. Увага!

БРАТСТВО СВ. ЙОСАФАТА 217 ВІДДІЛ УНСОЮЗУ — влаштовує —

дня 17-го листопада 1963 року о год. 4-ій по полудні в залі УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО КЛЮБУ з нагоди

55-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ

БЕНКЕТ

До участи в нашому святі зобов'язані всі члени Відділу. Запрошуємо також все Українське Громадянство.

У святкуваннях візьме участь

д-р Ярослав Падох
головний секретар УНСоюзу.

ЗА УРЯД:
К. ШЕВЧУК, предс. М. ХМИЛЯК, касир
О. ГОЛОД, секр. В. КОЛДАНСЬКИЙ, рек. секр.

ЗАКЛИК до Відділів УНСоюзу ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

ОКРУЖНА УПРАВА ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

повідомляє, що чергові

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

— відбудуться —

в неділю, 8-го грудня 1963 року

Закликаємо всі Відділи округи, їх уряди та всіх конвенційних делеґатів, щоб були приготовані взяти участь в цих зборах, зберігаючи день 8-го грудня виключно на цю ціль.

Точніше повідомлення про збори, буде надруковане в „Свободі" та розіслане листовно.

Степан ГАВРИШ, голова
Роман БЕДНАРСЬКИЙ, секретар

Т-во Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) ГОЛОВНА УПРАВА і ОСЕРЕДОК в НЮ ЙОРКУ — влаштовують -

в суботу, 16-го листопада 1963 року в залі УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ 2 Іст 79-та вулиця в Ню Йорку о год. 1:30 по полудні

СТУДІЙНУ КОНФЕРЕНЦІЮ

присвячену ТВОРЧОСТИ д-ра ДМИТРА ДОНЦОВА

та о год. 7-ій вечером

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

присвячений ПОЕТАМ і ПИСЬМЕННИКАМ „ВІСТНИКА" та редакційній і літературній діяльності д-ра ДМИТРА ДОНЦОВА

I. ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Відкриття, покликання Президії, вступне слово.
2. Короткі доповіді членів ТУСМУ:
   „Філософічні основи націоналізму Д. Донцова" — А. Бедрій
   „Д. Донцов — ідеолог українського самостійництва" — М. Савчак
   „Д. Донцов — ідеолог українського аристократизму" — К. Савчук
   „Д. Донцов — ідеолог українського традиціоналізму" — В. Будзяк
3. Питання, дискусія, підсумки і закриття.

II. ПРОГРАМА ВЕЧОРА

1. Відкриття і вступне слово — п. Ігор Заяць
2. Виступ зі споминами — інж. Е. Маланюк
3. Доповідь студ. С. Луцької „Д. Донцов — літературний критик" і рецитації уривків з творів поетів і письменників „ВІСТНИКА" виконають сту-ти: М. Глуха, Б. Клецор, Л. Микуленко, В. Микуленко і Л. Фалатюк.

Виставка творів д-ра Д. Донцова під зарядом д-ра О. Соколишина.

Вступ на залю за добровільними датками.

Перекуска при буфеті під зарядом студенток.

До участи просимо Українське Студенство, Молодь і старше Громадянство.

УПРАВА

„КСЕНЯ" ГАНТЕР, Н. Й. „ЧОРНОГОРА" ПАЙН ГИЛЛ, Н. Й.

ОРГАНІЗУЮТЬ СПІЛЬНО

СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ

ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО МИСЛИВСЬКОГО СЕЗОНУ в горах Кетскил

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

16 листопада, субота, год. 8 увечорі: ВЕЛИКА ЗАБАВА НА ЧОРНОГОРІ. Несподіванки й розваги, мистецькі виступи, вибір кандидаток на кралю українських ловців.

17 листопада, неділя, год. 12 дня: БОГОСЛУЖЕННЯ для учасників у Гуцульській Церкві в Гантері (22 милі від Пайн Гилл).

17 листопада, неділя, год. 1:30 дня: СПІЛЬНИЙ ОБІД у „КСЕНІ" (Кобзарівка), Гантер, Н. Й.

17 листопада, неділя, год. 4 дня: МИСЛИВСЬКА РЕВІЯ в „КСЕНІ", арр. Володимира Шашаровського.

17 листопада, неділя, год. 5 дня „ФАЙФ-О-КЛОК" у „КСЕНІ". Вибір кралі українських ловців та її дружок.

18 листопада, понеділок, год. 5 вранці: ВИХІД ЛОВЦІВ НА СТАНОВИЩА. Великі ловецькі терени починаються, дослівно, на обійстю обох українських осель.

ОПЛАТА ВІД ОСОБИ:
за два дні — дол. 18.00; за тиждень — дол. 56.00.

Інформації й резервації:

THE XENIA (Kobziarivka), Hunter, N. Y. Tel.: 4700
THE BONNIE VIEW (Chornohora), Pine Hill, N. Y. Tel.: 2301

ПАМ'ЯТКОВА МЕДАЛЯ О. ГРИГОРІЯ ГРУШКИ

Роботи Михайла ЧЕРЕШНЬОВСЬКОГО

ВИДАНА З НАГОДИ 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ПРИЗНАЧЕНА НА НАГОРОДУ ЗА УЧАСТЬ В ЮВІЛЕЙНІЙ КАМПАНІЇ РОЗБУДОВИ УНСОЮЗУ В 1963 Р.

ОРГАНІЗАТОРИ ЧЛЕНІВ ОДЕРЖАТЬ МЕДАЛІ:

БРОНЗОВУ за 10 членів | СРІБНУ за 25 членів | ЗОЛОТУ за 50 членів

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

БЕРЕЖЕНОГО БОГ БЕРЕЖЕ! — каже народна мудрість

Ще сьогодні ЗАБЕЗПЕЧИСЬ

АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ

перед наслідками

➤ СМЕРТИ чи
➤ КАЛІЦТВА

в Українському Народному Союзі!

Зі спорту

„ТРИЗУБ" — „ЮРИК" 4:0 (2:0)

Філядельфія, 3 листопада. — Місцеві „дерби" при холодному і доволі сильному вітрі держали глядача в напруженні тільки перших 20 хвилин. У 22-ій хвилині Ілай післав сильну бомбу в сітку, коли він дружно кооперуючи з нападом знайшовся у близькій віддалі від воріт і одержав м'яч від В. Чижовича, який не хотів рискувати стрілом серед лісу ніг. В 28 хв. Яковина здобув другі ворота з подачі Ферейри. П'ять хвилин пізніше В. Чижович стрілив до воріт з такою силою, що суддя не побачив, як м'яч пройшов попід сітку, і тому не признав цього, до речі найкращого, ґоля. Друга половина належала повністю „Тризубові", який не використав безлічі догідних позицій. У 51-ій хв. Ферейра заадресував точно до В. Чижовича, а цей знов сильним стрілом післав м'яч у сітку. І знов двадцять хвилин проминуло „Юрикам" на сухо. У 72-ій хв. Ферейра прорвався, „обіграючи" зустрічних помічників та штопера, і четвертими воротами закінчив свою сольову акцію.

До цих змагань виступив „Тризуб" в складі Варварук, Бородяк, Рач, Кравець, Клинчик, Ілай, Нога, Манджіні, Ферейра, В. Чижович, Яковина. В резерві: Мунез, Руїз, Е. Чижович і Ахінко. — Суддя Ді Сальваторе. **Яр. К-ий**

БОСТОН СК — „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" 1:0 (0:0)

Бостон, 3-го листопада. — Першої в цьому сезоні поразки зазнали футболісти „Ч. Січі" на виїзді з місцевим клюбом „Італія", який досі не програв ні одних змагань. В складі бостонського клюбу змагаються футбольні „зірки" з півд. американських і европейських країн, між якими належить згадати Фоґельсінґера (Рапід, Відень), Фермандеза і Ді Ніро з Кольомбії, Льопеза і Ґарсію Санчеза з Арґентини. Змагання почалися кількома скорими атаками січовиків і Нога воротар господарів, вже в 5-ій і 8-ій хв. був змушений боронити ворота від стрілів Чайки і Мушака. Після 15 хв. гра вирівнялася. В 19-ій і 28-ій хв., Голуб успішно зліквідував стріли Санчеса - Катроппи, а в 34-ій хв. знову Нога зловив м'яч з легкого стрілу Снилика. Обидві дружини в першій півгрі показали гарну гру на високому рівні з численними підворівними ситуаціями. Друга половина розпочалася атаками італійців, але більшість їх кінчалися на лініях помочі-оборони „Ч. Січі". Наша дефензивна включно з воротарем Голубом заграла найкращі змагання сезону. Несподіваним лихом цих змагань для „Ч. Січі" були, головний і бічні судді, яких рішення були жахливо односторонні. Особливо225 описувалися вони власне в 2-ій півгрі, паралізуючи більшість акцій нашого нападу. Головний суддя без практикованого попередження усунув з поля гри за „фавль" Савицького, зате безкарно допускав значно грубшу гру Форнера, який „косив" Каздобу II, Снилика і Мушака. Граючи в 10ку майже цілу 2-гу половину, січовики не тільки солідно боронились, але часто робили наступи. В 67-ій хв., на глум хоч би найскромнішій справедливості, за руку змагуна італійця, суддя зарядив проти „Ч. Січі" карний стріл. Не використавши цього подарунку (*перестріл*), гості зірвалися до чергових атак. Завзята боротьба в реґулярних 90-ох хв. була б закінчилась безворіттям 0:0. Суддя однак продовжив гру ок. 3 хв. і в тому часі італійці здобули рішальний ґоль. Відбитий м'яч від поперечки зі стрілу Санчеза переловив вільний Катроппа, який сильним стрілом вмістив його в сітці воріт „Ч. Січі". Вислід 0:0 був би справедливим відзеркаленням гри обидвох дружин. Українцям Бостону і околиці, а особливо Осередкові СУМА, представники якого привітали січовиків перед самими змаганнями китицею квітів, вручених капітанові дружини Влодзьові Каздобі, в імені Управи УСТ „Ч. Січі", висловлюємо щиру подяку. Склад „Ч. Січі": Голуб, Саварин, Черемха, Каздоба II, Павлишин, Понось, Чайка, Мушак, Снилик, Дутра, Савицький, Каздоба I і Бренич.

„Чорн. Січ" (учні) — Гобокен СК (учні) 12:0.

Нюарк, 2-го листопада. — Наймолодші січовики розгромили двоциферним вислідом своїх німецьких одноліткіь в чергових першенських змаганнях НАФЛіґи. Ворота здобули: Хромовський II, З. Савицький II, З. Чапля 2, Смук 2, Юркевич 1 і Качмар 1.

Ом. Твардовський

„ЛЕВИ" ЗАКІНЧИЛИ ЛІҐОВИЙ СЕЗОН

„Леви — „Ганза" 0:1

Шикаґо, 27-го жовтня. — Цією програної закінчили „Леви" сезон і разом із сербською дружиною „Ютс" впали з Вищої до Першої Дивізії. Долю „Левів" припечатала була вже попередня невдача 1:5 з італійськими „Марунс", коли наша дружина виступила без канадійських змагунів, яких не пеерпустили через границю. „Леви" мають ще докінчити 51 хвилин перерваної гри з „Іґелсами" при стані 4:0, але цей вислід вже не має значення на місце „Левів" у показнику. Дружина „Левів" візьме ще участь в грах за аматорську і професійну („челендж") чаші ЗДА, а взимі в сімковому турнірі.

В цьому році „Левам" не везло від весняних гор. До спадку форми дружини і вкінці спадку до нижчої кляси причинилися часті контузії, дискваліфікації, відхід трьох змагунів до війська та вкінці і брак солідних тренінґів.

З „Ганзою" грали „Леви" з п'яти резервовими змагунами і виказали дуже добру форму. Виглядає, що „Леви", підсилені декількома юнаками зможуть в наступному році виборoти собі поворот до Вищої Дивізії. Слабша на грищі „Ганза" перемогла одинокими воротами, здобутими у 88-ій хв. гри. Воротар „Ганзи" вдало обороняв бомбардування його твердині, а в 37-ій хв. Крат не використав карного.

„Леви" рез. — „Ганза" рез. 1:3

Одинокі ворота здобув Андрій Козій.

„Леви" юнаки — „Ріл" А. юнаки 1:0.

„Леви" виграли зустріч воковером. Цим вони закінчили сезон з такими підсумками: 7 виграних, 2 нерішені і 3 програні, точок 16:8 і відношення воріт 60:13 .

„Леви" доріст — Литовський С. К. доріст 3:1.

Стрільцями воріт були: Б. Шлапак 2 і Парух 1. Кінцеві підсумки сезону: 6 виграних, 1 нерішена і 5 програних, точок 13:11 і відношення воріт 38:30.

Олдбої „Левів" під проводом Богдана Куцана перемогли олдбоїв „Швабен" 2:0, воротами Романа Андрушка і Ярослава Дикого.

Юрія Витановича, активного футболіста і тенісиста, назначила Управа УАСТ „Левів" новим секретарем після резиґнації з цьоог посту д-ра Івана Лисейка. Новим ланковим шахової дружини став згідно з рішенням Управи Петро Скальчук.

Петро Головатий

Загальні Збори Відділу УККА в Рочестері

22-го вересня відбулися Загальні збори Відділу УКК в залі тов. „Самопоміч" при вул. Кліффорт.

Голова Відділу УКК адв. Василь Андрушин відкрив збори, на предсідника вибрано одноголосно д-ра Лева Рубінґера, на секретаря — Романа Гладуна.

Предсідник зборів оголосив порядок дня, який прийнято одноголосно. Відчитано протокол з попередніх Загальних Зборів і його прийнято одноголосно.

Голова УКК В. Андрушин склав звіт з діяльности Екзекутиви за попередній рік, а фінансовий референт М. Єйна склав звіт касовий. Після дискусії над запитами та після вислухання звіту Контрольної Комісії, на її внесок одноголосно уділено Екзекутиві абсолюторію.

До нової Екзекутиви на 1963—64 рік обрано одноголосно слідуючі особи: адв. В. Андрушин — голова, д-р Лев Рубінґер — заст. голови, Л. Шміґель — секретар, М. Єйна — фін. реф., Р. Гладун — реф. Укр. Нац. Фонду, Л. комісії. Н. Мельник — реф. господар. — До Контр. Комісії вибрані: Н. Пелашенко, Р. Пристай, Н. Мельник. — До Громадського Суду: К. Шевчук, М. Ґудзоватий, Н. Луканич. — Н. Мельник — реф. господар.

Після намічення пляну праці на майбутній рік закрито збори. **Л. Р.**

Айзенгавер про свою серцеву недугу в 1955-му році

Ню Йорк. — Колишній президент Двайт Д. Айзенгавер в своїх спогадах про урядування в Вілому Домі згадує і про те, як то він занедужав був 23-го вересня 1955 в місті Фрейзері в Колорадо на серцеву атаку. Того дня кілька разів тодішній державний секретар Фостер Доллес хотів телефонічно розмовляти з Айзенгавером, але були деякі труднощі на телефонічній лінії. Президент Айзенгавер з'їв був на полуденок великий сендвіч із „гамбурґером" та напився кави. Сендвіч був із цибулею, яка була обильно покладена на м'ясо. Після того Айзенгавер пішов грати ґольфа, але після кількох мінут його покликали до телефону. Під час того Президентові зробилося не добре, він відчув недиспозицію в шлунку, що сталася як сам Айзенгавер признає тепер, внаслідок „нерозумної їжі" на полуденок. Деякі лікарі твердять, що вже була недуга серця, яку Айзенгавер уважав за недиспозицію в шлунку. Пізніше Айзенгавер докінчив гру в ґольфа, та пішов до своєї праці, де в пивниці грав в білярд із Джорджом Алленом. Їм запропонували випити по чарці, але вони відмовилися, кажучи, що втомлені. Один славний лікар пізніше заявив Айзенгаверові, що якби був випив тоді чарку горілки, то, мабуть, не був би занепав на серце, бо одна чарка алкоголю поширює артерії. Айзенгавер пішов спати о год. 10-ій вночі, а вже о год. 1.30 по півночі збудився з болями в грудях і зараз пригадав собі той біль із пополудня. Пані Айзенгавер збудилася і, побачивши, що її чоловік виглядає як важко недужий, покликала лікаря генерала Говарда Снайдера.

Рутер закликає робітництво знищити в Конґресі праву протиробітницьку змову

Вашинґтон. — Президент Об'єднаних Автомобільних Робітників Америки і містоголова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Волтер Рутер, промовляючи на зборах Промислового Відділу АФП-КІО, закликав зорганізоване робітництво в 1964-му році під час виборів знищити в Конґресі „праву протиробітницьку змову". Рутер сказав, що немає для робітництва важливішої справи, як це завдання. Рутер казав, що оцю конспірацію проти робітників в Конґресі творять праві консервативні республіканці, такі як арізонський сенатор Беррі Ґолдвотер, який претендує на кандидата на президента, та співавтор протиробітничого закону Лендрума - Ґріффіна — конґресмен демократ із Джорджії Філ М. Лендрум. Цей закон має на цілі знищити робітничі організації, — казав Волтер Рутер. Зорганізоване робітництво мусить у виборах найближчого року так голосувати, щоб знищити оту консервативну змову в Конґресі, яка виступає проти законопроєктів, корисних для робітництва.

● **Міністер оборони СССР Родіон П. Маліновський,** натаврував у своєму наказі до совєтських збройних сил з приводу 46-річчя „жовтневої революції" західних „імперіялістів і реваншистів", за підготовлювання ними війни проти Совєтського Союзу. Стверджуючи, що Совєтський Союз хоче вести мирну закордонну політику, Маліновський заявив водночас, що совєтські збройні сили знищать кожного аґресора, який відважився б штовхнути людство в безодню нуклеарної війни.

ТАРЗАН, ч. 5139. Атакують арсенал!

PIERRE'S DYING WORDS ALERTED THE APE-MAN AND HE RACED AWAY FROM THE HOSPITAL.

QUICKLY NOW, HE FOLLOWED THE SOUND OF RHYTHMIC DRUMS AND SCREAMING VOICES--

AND WAS LED DIRECTLY TO THE ARSENAL BUILDING, WHICH WAS ALREADY UNDER ATTACK BY MARIE'S FANATIC FOLLOWERS!

Слова вмираючого П'єра заалярмували мавполюда і він негайно вибіг із шпиталю.

Він швидко побіг за голосом ритмічних барабанів і крикливих голосів...

І він забіг просто до будинку арсеналу, який вже атакували фанатичні прихильники Мері!